

Utlåtande 2006:147 RII (Dnr 331-1164/1998)

Skydd för Järvafältet

Motion av Michael Artursson m.fl. (c) (1998:69)

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande
Motion (1998:69) om skydd för Järvafältet av Michael Artursson
m.fl. (c) anses besvarad med vad som anförs i detta utlåtande.

Föredragande borgarrådet Kersti Py Börjeson anför följande.

Motionen

I en motion (1998:69) hemställer Michael Artursson m.fl. (c) att kommunfullmäktige beslutar att sätta igång gemensamt planeringsarbete för att skydda Järvafältets naturvärden tillsammans med Solna, Sundbybergs, Sollentuna och Järfälla kommuner och att planeringen bör leda fram till såväl ett naturreservat som en ”grönområdesöverenskommelse” där kommunerna förbinder sig att inte exploatera grönytan, *bilaga 2*.

Remisser

Motionen har remitterats till stadsledningskontoret, stadsbyggnadsnämnden, gatu- och fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsdelsnämnderna i Kista, Rinkeby och Spånga-Tensta samt Järfälla kommun.

Stadsledningskontoret anför att Länsstyrelsen i juni 1998 remitterat ett förslag till föreskrifter för inrättande av naturreservatet Igelbäckens dalgång. Kontoret tillstyrker i huvudsak förslaget, men framhåller att reservatsbildningen bör utformas så att Europaväg E 18 blir förlagd utanför

detta. Yttre Tvärleden jämte en spårvägsförbindelse via Barkarbyfältet bör beredas plats genom reservatsområdet. Det är viktigt att anläggningar för idrotts- och friluftssändamål liksom aktiviteter med anknytning till kulturlivet ges utrymme inom reservatet närmast bostadsområdena.

Stadsbyggnadsnämnden hänvisar till remissvaret över Länsstyrelsens förslag att avsätta Igelbäckens dalgång och intilliggande delar av Järvafältet som naturreservat. Stadsbyggnadsnämnden ställer sig positiv till att bilda ett naturreservat.

Gatu- och fastighetsnämnden hänvisar till nämndens beslut över Länsstyrelsens förslag till säkerställande av delar av Järvafältet som naturreservat. Nämnden anser att någon ytterligare grönöverenskommelse inte är aktuell.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anför att motionens innehåll ligger huvudsakligen i linje med de synpunkter som framförts i svaret på remissen om förslag till bildande av naturreservatet Igelbäckens dalgång. En överenskommelse kommunerna emellan om icke exploatering bör omfatta även de områden som inte tagits med i det föreliggande förslaget till gränsdragning för naturreservatet Igelbäckens dalgång. Vattenvårdsfrågorna måste få en framträdande roll i arbetet, då många av områdets ekologiska funktioner är knutna till Igelbäcken och dess tillrinningsområde.

Kista stadsdelsnämnd anser att Igelbäcken och dess omedelbara närhet har högt skyddsvärde. Men ett naturreservat kan inte ges en utformning som hindrar uppfyllandet av andra angelägna mål för stadsdelen, t.ex. fungerande trafiklösningar för såväl kollektiv- som biltrafik mellan Akalla och Hjulsta respektive Barkarby och Häggvik. Behovet av bullervallar från stora genomfartsleder mot naturreservatet understryks. Förslaget om exploatering av naturgasledning bör utgå. Länsstyrelsen bör även fortsättningsvis stå för dispenser och tillståndsgivning.

Rinkeby stadsdelsnämnd bifaller motionen.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd ställer sig bakom Länsstyrelsens reservatsförslag och förutsätter att Kymlingelänken och Yttre Tvärleden finns med i diskussionerna om trafikleder som bör ligga utanför reservatsbildningen.

Järfälla kommun framhåller att det nu aktuella naturreservatet tillsammans med redan bildade reservat i Järfälla och Sollentuna kommuner innebär ett bra skydd för området.

Mina synpunkter

Det är glädjande att motionen kan anses besvarad med anledning av inrättandet av Igelbäckens kulturresevat som säkrar tillgången till rekreation och idrott i de norra delarna av Stockholm samt skyddar vattentillförseln till Igelbäcken.

Järvafältet fyller många funktioner med sin historia och sitt läge. Sedan länge har Järvafältet fungerat som odlingsmark, boplat och gravfält. Ett antal gårdar finns bevarade inom det föreslagna kulturresevatet. Järvafältet ligger strategiskt beläget mellan Kista, Rinkeby och Tensta i Stockholms stad samt gränsar till både Järfälla kommun och Sundbybergs kommun och kommer därför att kunna nyttjas av en stor mängd människor. Järvafältet har också funktionen som mötesplats. Förutom att många av gårdarna fungerar som mötesplatser mellan människor, så möts också olika kulturer, naturen möte staden och nutid möter historia.

Järvafältet har en stor betydelse för friluftslivet i norra Stockholm och verksamheter kan ibland snabbt ändras nya behov uppstår. Det är viktigt att verksamheterna inte hotas av inrättandet av kulturresevatet, utan att verksamheterna kan verka och utvecklas inom resevatet.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Motion (1998:69) om skydd för Järvafältet av Michael Artursson m.fl.
(c) anses besvarad med vad som anføres i detta utlåtande.

Stockholm den 31 maj 2006

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNIKA BILLSTRÖM

Kersti Py Börjeson

Anette Otteborn

ÄRENDET

I en motion (1998:69) hemställer Michael Arthursson m.fl. (c) att kommunfullmäktige beslutar att sätta igång gemensamt planeringsarbete för att skydda Järvafältets naturvärden tillsammans med Solna, Sundbybergs, Sollentuna och Järfälla kommuner och att planeringen bör leda fram till såväl ett naturreservat som en ”grönområdesöverenskommelse” där kommunerna förbinder sig att inte exploatera grönytan.

REMISSER

Motionen har remitterats till stadsledningskontoret, stadsbyggnadsnämnden, gatu- och fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsdelsnämnderna i Kista, Rinkeby och Spånga-Tensta samt Järfälla kommun.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, daterat 15 februari 1999, har i huvudsak följande lydelse.

Länsstyrelsen har under juni månad 1998 remitterat ett förslag till föreskrifter för inrättande av naturreservatet Igelbäckens dalgång. Reservatet förslås omfatta Igelbäckens dalgång mellan Barkarby flygfält i Järfälla kommun och Igelbäckens utlopp vid Ulriksdal. Förutom Järfälla och Stockholm omfattar reservatet Sundbyberg och Solna kommuner. Reservatsbildningen har som ändamål att bevara grönkilen samt säkerställa vattnet i bäcken för fiskarna Nissöga och Grönlingen. Kontoret tillstyrker i huvudsak förslaget. Det skall dock framhållas att kontoret anser att reservatsbildningen bör utformas så att Europaväg E 18 blir förlagd utanför detta. Yttre Tvärleden, delen Hjulsta-Häggvik, jämte en spårvägsförbindelse via Barkarbyfältet bör även beredas plats genom reservatsområdet. Det exakta läget kan inte i dag anges. I utlåtande över länsstyrelsens förslag anförs att reservatsföreskrifterna inte får utgöra hinder för dessa utbyggnader. Det är även viktigt att anläggningar för idrotts- och friluftssändamål liksom aktiviteter med anknytning till kulturlivet ges utrymme inom reservatet närmast bostadsområdena. En zonindelning bör därför tillskapas med de olika ändamålen inom reservatet.

De målsättningar som motionären föreslår får anses tillgodosedda genom reservatsbildningen.

Kontorets yttrande över länsstyrelsens förslag bifogas (ej bilagt här).

Stadsbyggnadsnämnden beslutade den 25 mars 1999 att som svar på motionen överlämna och återopa stadsbyggnadskontorets utlåtande.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande, daterat 3 februari 1999, har i huvudsak följande lydelse.

Länsstyrelsen har sedan 1991 utrett lämpligt skydd för Igelbäcken enligt naturvårdslagen. År 1994 beslutade Stockholms kommunfullmäktige att ansöka om lämpligt naturskydd för Igelbäcken samt att uppmana berörda kommuner att stödja denna ansökan. Länsstyrelsen föreslår nu att Igelbäckens dalgång och intilliggande delar av Järvafältet avsätts som naturreservat. Stadsbyggnadsnämnden har fått reservatsförslaget på remiss och stadsbyggnadskontoret har i ett tjänsteutlåtande 1999-02-01 ställt sig positivt till att bilda ett naturreservat. Som svar på motionen får vi hänvisa till detta tjänsteutlåtande, som stadsbyggnadsnämnden får för behandling samtidigt med detta remissvar.

Gatu- och fastighetsnämnden beslutade 23 mars 1999 att överlämna och återropa kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen till kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av *Per Bohund* (mp) och *Hamid Mosavi-Porasl* (v) med hänvisning till deras förslag till beslut, *bilaga 1*.

Gatu- och fastighetskontorets tjänsteutlåtande, daterat den 23 mars 1999, har i huvudsak följande lydelse.

På initiativ av länsstyrelsen bildades år 1989 en interkommunal arbetsgrupp för Igelbäckens dalgång med länsstyrelsen som sammankallande. Stockholms kommunfullmäktige beslutade i oktober 1994 att hos länsstyrelsen ansöka om naturskydd för Igelbäcken samt att uppmana berörda kommuner att stödja denna ansökan. Länsstyrelsen har i samarbete med tidigare nämnda interkommunala arbetsgrupp utarbetat ett förslag till säkerställande av delar av Järvafältet som naturreservat. Kontorets synpunkter på förslaget till naturreservat avses föreläggas gatu- och fastighetsnämnden samtidigt med detta tjänsteutlåtande. När det gäller övriga delar som ej ingår i det framtida naturreservatet får respektive kommun självt beakta dem i sin planering. Kontoret anser att någon ytterligare grönöverenskommelse som förslås i motionen inte är aktuell.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade den 28 januari 1999 att återropa förvaltningens tjänsteutlåtande och tillstyrka motionen med föreslagna förändringar.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande, daterat den 11 januari 1999, har i huvudsak följande lydelse.

Motionens innehåll ligger huvudsakligen i linje med de synpunkter som framförts i förvaltningens svar på remissen från Länsstyrelsen om förslag till bildande av naturreservatet Igelbäckens dalgång, vilket antogs Miljö- och hälsoskyddsnämnden 1998-12-17.

I Länsstyrelsens arbete med reservatsbildningen, som pågått under 90-talet, har överläggningar förts med tjänstemän från berörda kommuner och en överenskommelse om reservatets gränsdragning träffats under hand. Förvaltningen anser att Länsstyrelsen bör ta initiativet till ett fortsatt mellankommunalt samarbete kring skyddet av Järvafältet, eftersom området är av regionalt intresse och denna instans hittills innehaft ansvaret för reservatsbildningen. Samarbetet bör dock få tydligare definierade former samt en bredare förankring inom kommunernas samtliga berörda nämnder och förvaltningar.

En viktig aspekt är att en överenskommelse kommunerna emellan om icke exploatering skulle kunna omfatta även de områden som inte tagits med i det föreliggande förslaget till gränsdragning för naturreservatet Igelbäckens dalgång.

Förvaltningen vill även understryka vikten av att vattenvårdsfrågorna får en framträdande roll i samarbetet, då många av områdets ekologiska funktioner är knutna till Igelbäcken och dess tillrinningsområde. Förutom det planrelaterade skyddet av området bör även förslag till konkreta åtgärder för att värna och förbättra vattenkvalitet och vattenförling i Igelbäcken tas upp i det mellan kommunala samarbetet.

Kista stadsdelsnämnd beslutade 25 februari 1999 enligt följande

1. Förvaltningens förslag till yttrande överlämnas och åberopas i huvudsak
2. Förslaget om exploatering av naturgasledning utgår
3. Behovet av bullervallar från stora genomfartsleder mot naturreservatet understryks
4. Länsstyrelsen skall även fortsättningsvis stå för dispenser och tillståndsgivning
5. Nämnden anför därutöver

Det är angeläget att ett naturreservat kommer till stånd för att skydda Igelbäcken och grönlingen. Bäckens och dess omedelbara närhet har högt skyddsvärde. Skyddet måste enligt vår mening begränsas just till denna omedelbara närhet, dvs inte gälla ända bort till nuvarande bebyggelse, och där upprätthållas mycket tydligt. Alternativet skulle vara att man strävade efter ett mindre strikt skydd för ett större geografiskt område, vilket enligt vår mening vore olyckligt; då skulle själva idén med naturreservat kunna ifrågasättas.

Nämnden konstaterar mot den bakgrunden att naturreservatet inte kan ges en utformning som hindrar uppfyllandet av andra angelägna mål för stadsdelen. Ett mycket viktigt sådant mål är fungerande trafiklösningar för såväl kollektiv- som biltrafik mellan Akalla och Hjulsta respektive Barkarby och inte minst Häggvik, som nämnden vid flera tillfällen uttalat sig för. I

övrigt bör endast mycket varsamma förändringar aktualiseras för Järvafältet, och då under förutsättning att de ansluter till områdets karaktär av ”grön lunga”.

Nämnden vill särskilt understryka att finansieringen av skötseln vad gäller såväl Hansta naturreservat som Igelbäckens framtida naturreservat löses. Förvaltningen anför att eftersom de omfattande restriktioner som föreslås vad gäller skötsel av naturreservatet inte kan inrymmas i stadsdelsnämndens budget, och kanske inte heller i stadens, skulle staten stå för halva driftskostnaden. Förvaltningen anför därför att eftersom den nya miljöbalken medger att kommuner bör sköta tillståndsgivningen, skall staden fortsättningsvis göra detta. Argumentationen är dock inte övertygande; genom att frånta länsstyrelsen ansvaret kommer möjligheten att få extra medel för skötsel rimligen minska. Nämnden menar att fördelarna med att ha länsstyrelsen som aktör vida överskuggar nackdelarna; förutom vissa möjligheter till statliga medel, finns också på länsstyrelsen kompetens och intresse kring naturvårdsaspekterna på Igelbäckerservatet.

Den naturgasledning som finns angiven i förslaget vid Barkarby flygplats bör utgå, då den dels ligger alldeles intill Stockholms kommun, dels det är tveksamt att ha ledningar med brännbara ämnen genom naturreservat. Dessutom bör användandet av fossila bränslen minskas.

Idag finns ett ständigt närvarande trafikbrus över hela Järvafältet som stör brukarna av området, därför är det viktigt att bullervallar mot fältet byggs vid de stora trafiklederna.

Det är nödvändigt att på ett bättre sätt få in friluftslivets behov i ändamålet med reservatet. Järvafältet som en ”grön lunga” för invånarna runt Järvafältet är central, och detta bör vara det centrala för reservatet. Det är dock också självklart att man i möjligaste mån bör eftersträva att få en varierad flora och fauna samt rädda gröningen. Utmaningen är alltså att kunna kombinera naturvårdsintressen med friluftsintrössen. Varken förvaltningen eller länsstyrelsen ger tyvärr någon fingervisning om hur detta skall gå till eftersom man väljer att betona var sin ståndpunkt alltför ensidigt.

Ambitionsnivån på skötselåtgärder förefaller vara mycket hög. Det är dock tveksamt ur ekologisk synpunkt om förslaget att slänta av fåran och ge bäcken ett mer meandrande lopp är bra. Det finns risk att man i samband med detta inte bara frigör suspenderande partiklar, utan även svavelsyror från sulfidlorer som finns i vissa delar av dalgången. Detta kan i sig utgöra ett hot mot gröningen.

Reservation anfördes av *Hamid Mosavi-Porasl* (v) med hänvisning till sitt förslag till beslut, att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämna det som sitt yttrande till kommunstyrelsen.

Särskilt uttalande gjordes av *Hamid Mosavi-Porasl* (v), bilaga 1.

Kista stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande, daterat den 8 februari 1999, har i huvudsak följande lydelse.

Kista stadsdelsförvaltning har i särskilt tjänsteutlåtande vid dagens sammanträde yttrat sig över remiss ang. naturreservat för Igelbäckens dalgång. Förslagets reservat omfattar för Stockholms del hela Järvafältet mellan Kista, Akalla, Husby och E 18 vid Rinkeby och Tensta och ansluter till Hansta naturreservat. Nya naturreservatet Igelbäcken sträcker sig från befintliga naturreservatet Västra Järvafältet vid Säbysjön i nordväst och Igelbäckens utlopp i Edsviken vid Ulriksdal. Kista stadsdelsförvaltning ställer sig i tjänsteutlåtandet till stadsdelsnämnden positiv till förslaget till nytt naturreservat inom sitt område och någon ytterligare bostadsbebyggelse ut mot Järvafältet kommer inte att ske utöver antagna planer för Ärvinge. I stort sett alla friytor inom Stockholms del av Järvafältet ingår i föreslaget naturreservat eller Hansta naturreservat, Genom dessa reservat och dess anslutning till naturreservatet Västra Järvafältet så tillgodoses motionärens krav på skydd för Järvafältet väl. För att kommunikationerna skall fungera och inte trafiken tvingas in mot innerstaden och ut igen sektoriellt måste dock få finnas fungerande tvärförbindelser för väg och spårbunden trafik.

Kista stadsdelsförvaltning anser därför att vid naturreservatsbildningen skall hänsyn tas till planerad nybyggnad av E 18 och dess anslutning till E 4 och Kista. De stora arbetsområden som finns i Kista, Akalla och Sollentuna m m kräver också att det ges möjlighet att ordna kollektiva tvärförbindelser. Vidare måste Akallavägens akuta trafik- och bullerproblem åtgärdas vilket sannolikt endast kan ske genom att Yttre Tvärleden byggs i västligt läge med anslutning till E 4. Tvärförbindelserna måste kunna anläggas så att spridningskorridorer för djur och växter kan finnas kvar och även förbättras. Idag förekommer ett stort antal viltolyckor varje månad med skadade rådjur m m. Åtgärder kan också vidtas för att förbättra vandrings- och motionsstråk i för hållande till dagens vägbarriärer liksom åtgärder för att minska bullret.

Mellan Järfälla kommun och Stockholms stad har inletts ett samarbete med syfte att arbeta fram Gemensamma planeringsförutsättningar för Barkarby och Södra och Norra Järva. En grundsyn uppges vara att den gemensamma kommungränsen inte skall hindra att uppnå optimala lösningar för utveckling av arbets- och bostadsområden. Stor vikt läggs också vid att bibehålla grönsambanden i främst Igelbäckens dalgång. Stadsdelsnämnden i Kista har tidigare tillstyrkt Järfällas förslag till översiktsplan, som föreslår bebyggelse med en ny stadsdel i västra delen av Barkarby flygfält. Eventuell

bebyggelse utmed E 4 i Kymlinge i Sundbybergs kommun ligger utanför förslaget till naturreservatet, som bedöms få tillräckligt bred grönkorridor utmed Igelbäcken ändå.

I hela Igelbäckens dalgång finns således en grönkorridor genom hela Järvafältet säkerställd på sätt som motionären föreslår. I övrigt hänvisas till stadsdelsförvaltningens yttrande över förslag till naturreservat för Igelbäckens naturreservat.

Rinkeby stadsdelsnämnd beslutade den 17 december 1998 att bifalla motionen.

Rinkeby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande, daterat den 23 november 1998, har i huvudsak följande lydelse.

Förslaget om att skydda området från ytterligare exploatering är enligt förvaltningens uppfattning bra. Området innehar stora bevarandevärden ur såväl natur som för rekreations- och friluftslivets intressen.

Det föreslagna naturreservatet "Igelbäckens dalgång" skulle för Rinkebys del betyda att det hela kvarvarande grönområdet skyddas från ytterligare exploatering med undantag för den nya dragningen av E 18. Förvaltningen deltar i diskussioner om att hitta den för natur – men även för bostadsområdet minst störande utformningen av E 18 (vid Vägverket) likväl som att finna ett godtagbart skydd för hela naturområdet (vid Länsstyrelsen och inom staden).

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade den 9 mars 1999 att överlämna och i huvudsak bifalla förvaltningens svar på remissen och därutöver anföra följande.

Stockholms kommunfullmäktige beslutade i oktober 1994 att ansöka om naturskydd för Igelbäcken hos Länsstyrelsen. Det är positivt att Igelbäcken och intilliggande delar av Järvafältet säkerställs som naturreservat.

Det är viktigt att understryka områdets betydelse som friluftsområde för boende på Södra och Norra Järvafältet.

Till nämnd och förvaltning i Spånga-Tensta har boende framfört klagomål på att hundar ofta släpps lösa utan att ägaren haft kontroll över sin hund. Ofta rastas s.k. kamphundar som skrämmar både hundar och dess ägare, och med förslaget till föreskrifter enligt § 10 punkt 7 måste ansvaret för efterlevnad av förbudet klargöras.

Vi ställer oss bakom Länsstyrelsens reservatsförslag som innehåller föreskrifter om användning av växtnäringsämnen och kemiska

bekämpningsmedel på slätter, betes- och skogsmark inom en zon på minst maskinbredd (6m) närmast Igelbäcken.

Vi förutsätter att Kymplingelänken och Yttre Tvärleden finns med i diskussionerna om trafikleder som bör ligga utanför reservatsbildningen.

Särskilt yttrande gjordes av Rebekka Dominique (mp), Sirkka-Liisa Hedström (v) och Homa Paksoo (v), bilaga 1.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande, daterat den 23 februari 1999, har i huvudsak följande lydelse.

Länsstyrelsen har i utarbetat ett förslag till inrättande av ett naturreservat av Igelbäckens dalgång med intilliggande delar av Järvafältet. På den bilagda kartan (ej bilagd här) illustreras naturreservatets utbredning. Förslaget är för närvarande föremål för remissbehandling i Spånga-Tensta stadsdelsnämnd och andra berörda nämnder i staden.

Ändamålet med naturreservatet anges i Länsstyrelsens förslag som:

att bibehålla och säkerställa goda livsvillkor för två sällsynta fiskarter, grönling och nissöga samt att bibehålla Igelbäckens övriga biologiska värden

att i Stockholms omedelbara närhet bevara ett större tämligen oexploaterat områdes nuvarande karaktär med varierad natur av stor betydelse för det rörliga friluftslivet.

Att säkerställa en grönkil och förbindelselänk mellan Nationalstadsparken i sydost och tidigare redan skyddade naturområden i nordväst.

Det är förvaltningens uppfattning att ändamålet till stora delar överensstämmer med motionärens förslag och ger ett samlat skydd av Järvafältet. Om det föreslagna reservatet kommer till stånd finns därmed ett skydd för hela den gröna kil som sträcker sig från Stockholms inre delar till och med nordvästra Järvafältet mellan Järfälla och Sollentuna. I likhet med länsstyrelsen anser därför förvaltningen att de planerade vägutbyggnaderna av Kymplingelänken och Yttre Tvärleden bör prövas utifrån de föreslagna föreskrifterna då de skär igenom vitala delar av reservatet. För en närmare redogörelse av förvaltningens synpunkter på den föreslagna reservatsbildningen hänvisas till förvaltningens förslag till remissvar.

Järfälla kommunstyrelse beslutade 8 februari 1999 att som Järfälla kommuns remissvar överlämna stadsbyggnadsnämndens beslut den 5 november 1998, § 185, i ärendet.

Järfälla stadsbyggnadsnämnd beslutade 5 november 1998 att till kommunstyrelsen överlämna kontorets synpunkter som yttrande över

motionen. Miljö- och stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande, daterat 19 oktober 1998, har i huvudsak följanden lydelse.

Länsstyrelsen har tagit fram ett förslag till inrättande av naturreservat för Igelbäckens dalgång med den oexploaterade delen av södra Järvafältet. I samband med att förslaget till avgränsning av naturreservatet upprättades, hade Länsstyrelsen såväl gemensamma som enskilda överläggningar med kommunerna, där målsättningar för reservatet formulerades och olika intressen vägdes mot varandra.

Norra delen av Järvafältet är skyddat som naturreservat både i Järfälla och Sollentuna kommuner. Tillsammans med Hansta och det nu aktuella reservatet längs Igelbäcken blir därigenom största delen av Järvafältet avsatt som naturreservat. Kontoret anser att detta innebär ett bra skydd för området.

Omfattande arbete har under senare tid lagts ned på planerig över kommungränserna utöver diskussionerna om naturreservat längs Igelbäcken. Sålunda pågår utarbetande av gemensamma planeringsförutsättningar - GPF- tillsammans med Stockholms stad och Regionplane- och trafikkontoret, samt planering för förbättring E 18 sträckan Hjulsta - Kista inklusive förbindelsen Hjulsta – Häggvik. I samtliga fall tas grönstrukturfrågor upp. Kontoret anser att det är angeläget att fortsätta ett sådant samarbete och sträva till samsyn i mellankommunala planeringsfrågor.

RESERVATIONER M.M.

Gatu- och fastighetsnämnden

Reservation anfördes av Per Bolund (mp) och Hamid Mosavi-Porasl (v) med hänvisning till deras förslag till beslut enligt följande.

Nämnden beslutar att bifalla motionen och anför följande

Järvafältet utgör en del av en av de viktigaste grönkilarna in mot Stockholm. Samarbetet mellan Solna, Sundbybergs, Sollentuna och Järfälla kommuner samt Stockholms stad bör leda fram till ett naturreservat såväl som en överenskommelse kommunerna emellan att inte exploatera grönytan. Länsstyrelsen bör ta initiativet till ett fortsatt mellankommunalt samarbete kring skyddet av Järvafältet. Samarbetet måste också ges tydligare former och en bredare förankring inom kommunernas berörda förvaltningar och nämnder. En grönområdesöverenskommelse skulle kunna värna även de områden som inte tagits med inom gränsdragningen för naturreservatet. Vattenvårdsfrågor är en viktig aspekt i det mellankommunala arbetet. Med det föreslagna förslaget till utsträckning för reservatet är dock skyddet för Järvafältet otillräckligt. Ett gemensamt planeringsarbete med berörda kommuner för att skydda närliggande områden bör då inledas.

Kista stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av Hamid Mosavi-Porasl (v), enligt följande.

Trafiken på Akallavägen kommer att minska då E 18 byggs ut via Kymplingelänken. Om Yttre Tvärleden skulle byggas skulle den enligt gällande beslut dras enligt det östra alternativet vilket är lika med Akallavägen och inte någon avlastning för Akallaborna.

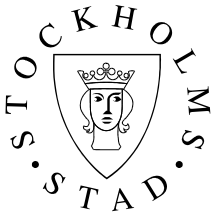
Yttre Tvärleden skulle inverka menligt på miljön i hela västerort genom trafik och tillskapande av barriäreffekter. Yttre Tvärleden hör till de dyra, miljöskadliga och onödiga projekt som bör skrinläggas för gott.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Särskilt yttrande gjordes av Rebekka Dominique (mp), Sirkka-Liisa Hedström (v) och Homa Paksoo (v) enligt följande.

Det är positivt och angeläget med inrättandet av Naturreservatet Igelbäckens dalgång. Förslaget är dock begränsat i sin omfattning.

För att skydda Järvafältet från framtida exploatering och som ett led i Ekoparkens förlängning till Hansta yrkas därför att hela Järvafältet görs till naturreservat.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

1998:69

1998:69

Motion av Michael Arthursson m.fl. (c) om skydd för Järvafältet

Stockholms gröna kilar är de naturområden som bevarats när staden utvecklats längs ett antal järnvägsspår och vägar. Resultatet har blivit en stjärnformig struktur där obebyggda grönområden når ända in till Stockholms centrum. Från huvudstadens kärna till resten av regionen löper grönkilar med vandrings- och motionsstråk, svampskogar, fågelsjöar, myrmarker, badplatser och kulturhistoria.

Tyvärr håller denna grönstruktur på att styckas sönder. Andelen oexploaterad mark minskar enligt naturskyddsföreningen med två kvadratkilometer om året. Nya vägar, stormarknader och bostads- och industriområden naggas grönkilarna i kanten och bygger i flera fall upp barriärer för djur och människor.

Järvafältet är en av de viktigaste grönkilarna, som bl a fungerar som spridningslänk in till den unika nationalstadsparken. Länsstyrelsen i Stockholms län har presenterat ett förslag till naturreservat för Igelbäckens dalgång i Järvafältet. Tyvärr ingår inte flera av de viktigaste områdena i förslaget. Det statliga bolaget Vasakronan har planer på omfattande exploatering av Kymlingeområdet. Järfälla har stora planer för expansion på Barkabyfältet. Vägverket vill bygga Yttre Tvärleden som en ny motorväg tvärs genom Järvafältet vid Akalla.

Järvafältet berör flera kommuner; Stockholm, Solna, Sundbyberg, Sollentuna och Järfälla.

Kommunerna har ett visst samarbete, men har ingen samlad syn på skyddet av Järvafältet.

Stockholm bör ta initiativ till en gemensam planering mellan de berörda kommunerna för att skydda Järvafältet. Förebild kan vara den gemensamma

planering för Haga-Brunnsviken-Djurgården-Ulriksdal som Stockholm och Solna gjorde på uppdrag av mark- och planminister Görel Thurdin (c) och som ledde fram till lagen om nationalstadspark.

Vi föreslår att fullmäktige beslutar att

1. sätta igång ett gemensamt planeringsarbete för att skydda Järvafältets naturvärden tillsammans med Solna, Sundbybergs, Sollentuna och Järfälla kommuner
2. planeringen bör leda fram till såväl ett naturreservat som en ”grönområdesöverenskommelse” där kommunerna förbinder sig att inte exploatera grönytan.

Stockholm den 7 september 1998

Michael Arthursson

Annica Dominicus

Björn Mellstrand

Elisabet Falemo

Hans Peters